

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVIŠTĚ
V BRNĚ

Městský úřad Ivančice
odbor regionálního rozvoje
Palackého nám. 196/6
664 91 Ivančice

Váš dopis č.: S-MI 2820/2024 PAM-Za-3
Ze dne/ doručeno dne: 06. 02. 2024/ 08. 02. 2024
Naše č.: NPU-371/12397/2024
Vyřizuje: Mgr. Lucia Krajčířová
Spisový znak: 820.1

Brno 20. 2. 2024

Křížová cesta /rej. č. ÚSKP 14895/7-755/, soubor 1000125311, páté zastavení katalogové číslo 125311_5.

**Kraj Jihomoravský, okr. Brno-venkov, Ivančice, ulice Hřbitovní, páté zastavení křížové cesty, p. č. 312/3 a 2743/2, st. 1140, k. ú. Kounické Předměstí.
„Obnova kaple č. 5“.**

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle ustanovení § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů

Předmět žádosti:

„Restaurování a konzervace Křížová cesta se 14-ti drobnými stavbami kapličky s reliéfním vyobrazením zastavení – kaple č. 5, p.č. 312/3, k.ú. Kounické Předměstí, r. č. ÚSKP pod č. 14895/7-755.“

Přílohy žádosti:

- kopie žádosti o vydání závazného stanoviska
- Restaurátorský záměr, *Restaurování a konzervace „Křížová cesta“ se 14-ti drobnými stavbami kapličky s reliéfním vyobrazením zastavení*, vypracoval Lubomír Slanař, srpen 2021.
- Dokumentace pro ohlášení stavby *Oprava kapličky č. 5 – Křížová cesta*, vypracoval Ing. Josef Janíček, prosinec 2022.
- PD *Oprava kapličky č. 5 – Křížová cesta*, vypracoval Antonín Kříž.

Popis zamýšlených prací:

Předmětem žádosti je obnova kaple pátého zastavení křížové cesty. *„Výspravy i nové doplnění podkladů omítek bude provedeno hrubou vápennou omítkou. S náležitým technologickým odstupem při vyzrávání podkladů bude proveden vápenný štuk technologií zatáčené omítky.“* Dřevěné části (klekátko) budou očištěny a znovu natřeny v původní barvě. Kaple a odvodňovací kanál bude vyčištěn, bude opravena střecha, omítky a římsy. Betonový schod bude doplněn – tvoří přístup ke kapličce a zároveň podepírá prudký svah.

Restaurátorský záměr obsahuje koncepci zásahu na litinové plastice, která ale není součástí prací a v kapli se nachází kopie reliéfu.

Charakteristika objektu:

Architektonicky náročnější kaple představuje hodnotnou kulturně historickou památku působivě dotvářející okolní kulturní krajinu.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot:

Soubor čtrnácti zastavení křížové cesty (kaple) tvořený neogotickými kaplemi náročnějšího architektonického ztvárnění je osazen podél cesty k poutní kapli sv. Jakuba na Krásné hoře a vytváří mimořádně působivý prvek kulturní krajiny. Kaple byly doplněny umělecky hodnotným cyklem litinových desek s jemnými reliéfy, jež místy v kompozici a modelování a ztvárnění některých postav připomínají pozdně antické slonovinové řezby. Na místě originálních litinových desek se v současné době nacházejí umělohmotné odlitky.

Technický stav objektu:

Jednotlivé kapličky křížové cesty jsou působením povětrnostních vlivů částečně poškozené, jedná se především o defekty omítkových vrstev a režných cihelných konstrukcí opěrného zdiva. Betonový nástupní schod byl poškozen a z bezpečnostního hlediska odstraněn. Z levé strany kapličky chybí cihelné zaklenutí odvodňovacího kanálu.

Odvodňovací kanál před kapličkou je zapuštěn pod úroveň podlahy kaple a je značně narušen po odstranění betonového schodu.

Dosavadní stav projednání:

Záměr byl představen zástupcům státní památkové péče při ohledání na místě dne 5. 5. 2022. NPÚ, ÚOP v Brně vypracoval tři vyjádření týkající se zastavení č. 1 (dne 26. 7. 2022 naše č. j. NPU-371/58205/2022), zastavení č. 2 (dne 6. 12. 2022 naše č. j. NPU-371/97891/2022) a zastavení č. 3 (dne 26. 7. 2022 naše č. j. NPU-371/58204/2022).

Dne 19. 2. 2024 byl telefonicky upřesněn rozsah prací. Litinová deska nebude restaurována, jelikož se v kapli nachází plastová kopie reliéfu. Zásah se týká pouze samotné stavby.

Dosavadní průběh obnovy:

V současnosti jsou zastavení 1–3 již po zdařilé obnově a proto je předpokladem postupná obnova dalších kaplí v tomto duchu.

Vyhodnocení žádosti:

Národní památkový ústav na základě prostudování předložených podkladů a znalosti situace konstatuje, že zamýšlené práce **nebudou v rozporu** se zájmem ochrany kulturně historických hodnot za těchto podmínek:

1. Před zahájením stavebních a udržovacích prací na předmětném objektu bude investorem svolána kontrolní prohlídka stavby, na kterou budou pozváni zástupci odborné organizace státní památkové péče a orgánu státní památkové péče, přičemž na vstupním jednání bude dohodnut harmonogram dalších místních šetření za účelem sledování a kontroly prací, které jsou tímto vyjádřením exaktně určeny.
2. Bude zajištěna plná okapní funkce korunní římsy, a to obnovením plné původní profilace.
3. Okapní hrana střešní krytiny bude mít rovný průběh, nebude skládána z obloukových tašek, ale z tašek s rovným ukončením.
4. Finální barevný odstín bude stejný jako na kaplích 1–3.

Zdůvodnění:

Navržené práce nebudou mít negativní vliv na chráněné hodnoty objektu za dodržení podmínek. Opravou dojde k zlepšení technického stavu objektu a odstranění nevhodných úprav podporujících degradační procesy. Bude rovněž zlepšena prezentační kvalita stavby v souladu s jejími nespornými architektonickými a obecně památkovými hodnotami. Ze souboru kaplí křížové cesty již byla úspěšně realizována obnova prvních tří zastavení a je proto předpokladem úspěšná návaznost prací také u této stavby.

Ad 1. Požadavek na svolávání kontrolních prohlídek má oporu v zákoně, zejména v §§ 29 a 32, kde je stanoven odborný dohled odborné organizace a dohled orgánu státní památkové péče. Zároveň plyne z povahy věci, že případné dílčí usměrnění může být uplatněno pouze v přítomnosti dotčených stran. Kontrolní prohlídky lze považovat za jeden ze základních mechanismů účinného dohledu všech složek státní památkové péče ve smyslu platné legislativy.

Ad 2. Zajištěním plné okapní funkce římsy se dosáhne její plné funkčnosti a bude zabráněno stékání dešťové vody po omítce (jedna z příčin její degradace nyní).

Ad 3. Vyskládání okapní hrany z běžných tašek-bobrovek s obloukem je novodobé (ahistorické) řešení, historická řešení měla rovný, ne obloučkový průběh. Toto řešení je zároveň účinnější při zajištění okapní funkce, nedochází k odtržení vody mezi oblouky (blíže ke stěně).

Ad 4. Sjednocení odstínu povrchové úpravy s již realizovanými kaplemi je důležité pro zachování celistvosti souboru kaplí.

Dovolujeme si Vás požádat o zaslání závazného stanoviska ihned po jeho vydání, a to z důvodu nezbytné znalosti jeho výroku pro další sledování akce v souladu se zákonem o státní památkové péči.

S pozdravem

Mgr. Petr Holub
vedoucí odboru péče o památkový fond